

Motto:

„Zgubiony jest ten lud, który nie wychowuje swoich dzieci według chrześcijańskich, narodowych zasad”.

1. Preambuła

Program wychowawczo-profilaktyczny jest dokumentem określającym działalność edukacyjną szkoły w zakresie wychowania, realizowana przez osoby zaangażowane w pracę wychowawczą szkoły, a także działalność profilaktyczną, której nadrzędnym celem jest wspomaganie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia.

2. Wstęp

Nauczyciele Publicznej Szkoły Podstawowej im. Bł. ks. Alojśa Andrickiego w Rzęsinach budują z uczniami relacje oparte na zaufaniu, prowadzą rozmowy, ucząc nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji. Kształtują jednostki twórcze, kreatywne, zdolne do sterowania własnym rozwojem w szkole i poza nią. Nauczyciele pomagają uczniom lepiej rozumieć otaczający świat i zasadność własnych postaw, rozwijają umiejętności komunikacyjne, które umożliwiają dialog z innymi, wspierają rozwój indywidualny i społeczny ucznia, wskazują, jak i gdzie szukać sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi zarówno z poszukiwaniem własnej tożsamości, jak i wzorcami do naśladowania.

Treści programu wychowawczo-profilaktycznego wynikają z przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1082), treści podstawy programowej kształcenia ogólnego, określonej rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.), oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).

Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego. Integruje realizowane dotychczas działania wychowawcze oraz profilaktyczne. Opracowany został w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb w zakresie zapobiegania zagrożeniom.

Program wychowawczo-profilaktyczny Publicznej Szkoły Podstawowej im. Bł. ks. Alojśa Andrickiego w Rzęsinach obejmuje wszystkie działania i treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, gdzie wychowanie rozumiane jest jako proces wspomagania ucznia w rozwoju, oparty na indywidualnej osobowej relacji poszanowania godności obu stron (wychowawcy, rodzica, nauczyciela oraz wychowanka), które współdziałają ze sobą, dążąc do osiągnięcia celów wychowania, tj. do osiągnięcia pełnej dojrzałości ucznia w czterech podstawowych sferach:

- *fizycznej*, ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych;
- *psychicznej*, ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, kształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- *społecznej*, ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych, wychowawca w tym procesie jest odpowiedzialny za tworzenie warunków do rozwoju każdego

- ucznia, a wychowanek odpowiedzialny jest za korzystanie z nich;
- *intelektualnej*, ukierunkowanej na rozwój, zdobywanie wiedzy, rozwijanie zainteresowań i umiejętności potrzebnych w życiu każdego człowieka,
- *aksjologicznej*, ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenianie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Program wychowawczo-profilaktyczny Publicznej Szkoły Podstawowej im. Bł. ks. Alojśa Andrickiego w Rzęsinach obejmuje wszystkie działania wspomagające wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami, które jednocześnie ograniczają i likwidują czynniki ryzyka mogące zaburzać jego prawidłowy rozwój i zdrowe życie.

Program realizowany będzie przez wychowawców klas, podczas godzin z wychowawcą, nauczycieli wszystkich przedmiotów, specjalistów (pedagoga, pielęgniarkę szkolną, innych specjalistów - zaproszonych gości) oraz pozostałych pracowników szkoły, we współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym. Obowiązkiem nauczycieli wychowawców i nauczycieli przedmiotów oraz specjalistów jest opracowanie planów wychowawczo-profilaktycznych klas na bazie szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

3. Wartości

Nadrzędnymi wartościami przyjętymi w naszej szkole są: rodzina, przyjaźń, bezpieczeństwo, sprawiedliwość, humor, uczciwość, miłość.

4. Diagnoza potrzeb i problemów w środowisku szkolnym:

Dla efektywnego planowania działań wychowawczych i profilaktycznych, które odpowiadają na aktualne potrzeby i problemy uczniów i rodziców, w szkole w każdym roku szkolnym przeprowadza się diagnozę środowiska szkolnego (diagnozę potrzeb rozwojowych uczniów) i dostosowuje program do potrzeb społeczności szkolnej.

Planujemy działania wychowawczo-profilaktyczne, ponieważ dysponujemy informacjami o swoich podopiecznych, ujmowanymi w szerokim spektrum ich problemów szkolnych, rodzinnych i osobistych. Należy dodać, że ograniczenia związane z rozwojem i kształtowaniem osobowości młodego człowieka w dużej mierze wiążą się z dorastaniem w coraz bardziej skomplikowanej rzeczywistości, a otaczający świat, wszechobecne obostrzenia, zagrożenia natury epidemiologicznej, przyczyniają się do wzmożonego poczucia przez dzieci i młodzież braku perspektyw życiowych. Napotykać na swojej drodze przeszkody i zagrożenia, młodzi ludzie zaczynają poszukiwać wzorców do naśladowania często w wymyślonej rzeczywistości.

Podstawę dogłębnej diagnozy sytuacji uczniów naszej szkoły stanowią będą wyniki badań sondażowych zrealizowanych za pomocą kwestionariuszy ankiet np., „Ja i internet”, „Diagnozowanie problemowego korzystania z komputera i internetu” oraz metody jakościowe, które pomagają zrozumieć i uzasadnić powody pojawiania się różnego rodzaju zachowań dzieci i młodzieży oraz ułatwiają ocenę ich funkcjonowania. Wykorzystujemy następujące techniki: wywiad zogniskowany, wywiad grupowy oraz obserwację, w tym uczestniczącą. Dbamy o transparentność wszystkich badań.

5. Mapa środowiskowa czynników chroniących i czynników ryzyka

Poprzez czynniki chroniące należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów lub wychowanków, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia lub wychowanka i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka.

Poprzez czynniki ryzyka należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów lub wychowanków, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie

dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego.

Czynniki chroniące:

- *silna więź z rodzicami,
- *dobre relacje z rówieśnikami i wychowawcami,
- *małe grupy klasowe sprzyjające dobrej atmosferze i relacjom,
- *dobry klimat szkoły,
- *jasne zasady zachowania,
- *chęć chodzenia do szkoły,
- *brak występowania przykrych sytuacji w szkole,
- *współpraca z instytucjami: Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Poradniami Specjalistycznymi, Policją, Strażą Miejską, Wydziałem Oświaty, Sądem Rodzinnym i Opiekuńczym, kuratorami, placówkami doskonalenia nauczycieli, pielęgniarką, organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dziecka i rodziny,
- *w szkole realizowane są zajęcia specjalistyczne: wsparcie pedagoga szkolnego (oddziaływania indywidualne i grupowe o charakterze socjoterapeutycznym i rewalidacyjnym),
- *uwzględnianie indywidualnych potrzeb uczniów: wsparcie dzieci szczególnie uzdolnionych, dzieci cudzoziemskich, uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

Czynniki ryzyka:

- *funkcjonowanie dzieci w rodzinach, w których jeden rodzic (czasami dwoje) regularnie wyjeżdża do pracy za granicę,
- *bierne spędzanie czasu wolnego (przed komputerem, przy telefonie),
- *dostępność i próby picia alkoholu oraz palenia papierosów,
- *obecność w najbliższym otoczeniu dziecka osób uzależnionych od alkoholu i papierosów,
- *znajomość osób, które miały styczność z narkotykami,

6. Wizja szkoły

Jesteśmy bezpieczną i przyjazną dla uczniów szkołą, która:

- *opiera swoją koncepcję wychowawczą na chrześcijańskich i patriotycznych wartościach,
- *tworzy życzliwy, przyjazny klimat, zapewnia uczniom poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego,
- *dba o integralny rozwój dzieci, kształtując je we wszystkich sferach: duchowej, moralnej, intelektualnej, psychicznej i fizycznej,
- *wyrównuje szanse edukacyjne poprzez indywidualizację procesu nauczania i wychowania
- *przygotowuje swoich wychowanków do odpowiedzialnego, aktywnego i konstruktywnego życia w społeczeństwie, radzenia sobie z trudnościami, unikania zachowań ryzykownych i destrukcyjnych
- *stosuje różnorodne metody i formy pracy dydaktycznej,
- *wspiera rodziców w wypełnianiu ich funkcji wychowawczej, integruje lokalne środowisko pełniąc w nim funkcję centrum kultury i ośrodka pielęgnującego tradycje regionalne i narodowe,
- *dba o rozwój zawodowy nauczycieli poprzez ciągłe doskonalenie kompetencji zawodowych.

7. Misja szkoły

Szkoła, posiadając kameralny charakter, pomaga dzieciom żyć i wzrastać w życzliwym, wspierającym, opartym na poszanowaniu godności osobistej i poczuciu własnej wartości środowisku, które współtworzą uczniowie i ich rodziny, kadra pedagogiczna i inni pracownicy. W takiej atmosferze szkoły uczniowie i nauczyciele łatwiej nawiązują dobre relacje, których podstawą jest wzajemne zaufanie i szacunek. W takiej szkole chcemy kształtować człowieka ciekawego świata, twórczego i odpowiedzialnego. Przygotowujemy naszych wychowanków do wypełniania obowiązków rodzinnych i społecznych w oparciu o zasady solidarności i sprawiedliwości.

8. Cele

Nadrzędnym celem programu jest wychowanie, rozumiane jako wspieranie wychowanka w rozwoju, oraz profilaktyka, rozumiana jako interwencja kompensująca niedostatki wychowania. Celem działań wychowawczych szkoły jest kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych, umiejętności intrapsychicznych ucznia, które pozwolą radzić sobie ze sobą i z wyzwaniami świata, oraz budowanie jego odporności na potencjalne zagrożenia.

Działania wychowawcze określone w niniejszym programie polegają na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze: fizycznej, psychicznej, społecznej, aksjologicznej. Obejmują w szczególności:

- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów i wychowanków w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia,
- tworzenie spójnego środowiska wychowawczego, w którym wartości i normy życia są zrozumiałe dla wychowanka, w którym wychowawcy współpracują, wspierając ucznia w integralnym rozwoju i osiągnięciu pełni człowieczeństwa,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą lub placówką oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, wychowankami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów lub wychowanków,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- kształtowanie u uczniów i wychowanków postaw prospołecznych, w tym przez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym oraz zaangażowaniu w działalność podmiotów,
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działania profilaktyczne określone w niniejszym programie polegają na realizacji działań profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej. Obejmują w szczególności:

- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych, niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji,
- realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych programów zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.

Działania wychowania i profilaktyki łączą wartości i normy, traktując (w ślad za zapisami ustawy

– Prawo oświatowe) „nauczanie i wychowanie jako respektowanie chrześcijańskiego systemu wartości, przyjmując zasady etyki jako uniwersalne”. W nawiązaniu do tychże zasad etyki prowadzone będą działania szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Cele szczegółowe:

- dbałość o bezpieczeństwo w szkole (by nie dochodziło do zakłóceń procesów wychowawczych, które prowadzą do dezorganizacji procesu dojrzewania dzieci i młodzieży oraz zaburzeń w zachowaniu),
- dostarczanie wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń (by w konsekwencji nauczyć uczniów odpowiedzialności za własne wybory),
- rozwijanie u uczniów więzi z grupą społeczną (aby panowało poczucie przynależności do grupy),
- kształtowanie komunikatywności, kreatywności i empatii oraz umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów,
- kształtowanie w środowisku szkolnym norm i reguł sprzyjających zdrowemu życiu, które jednocześnie eliminują możliwość wystąpienia dysfunkcji,
- budowanie i wzmacnianie poczucia własnej wartości oraz samooceny,
- kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne wybory i decyzje,
- uczenie rozwiązywania problemów i radzenia sobie z niepowodzeniami,
- przygotowanie uczniów do właściwego funkcjonowania w grupie rówieśniczej i społeczności szkolnej, życia w rodzinie, społeczności lokalnej, ojczyźnie, Europie i świecie.

Działania, które należy podejmować na bieżąco:

*dostrzegać i reagować na potrzeby i trudności dziecka,

*podkreślać wagę zasad i norm społecznych, wyjaśniać różnice pomiędzy skarżeniem a poinformowaniem o wyrządzonej krzywdzie,

*zwracać uwagę podczas lekcji i przerw na dobre zachowanie, wzajemny szacunek, zwroty grzecznościowe, zwiększyć czujność w czasie dyżurów nauczycielskich,

*na bieżąco informować rodziców o sytuacji wychowawczej, aby mieli szansę odpowiednio zareagować,

*w dalszym ciągu dostarczać uczniom wiedzy o szkodliwości używek, palenia papierosów, picia alkoholu i napojów energetycznych, zażywania substancji psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze),

*nadal prowadzić działania z zakresu cyberprzemocy, zagrożeń płynących z Internetu (uzależnieniem, udostępnianie i kradzież danych oraz zdjęć, spotkania z nieznanymi),

*stale kształtować wśród uczniów umiejętność asertywności oraz umiejętność podejmowania samodzielnych decyzji i odpowiedzialności za ich skutki,

*kształtować wśród uczniów postawę tolerancji, empatii i zrozumienia wobec osób z niepełnosprawnością, innego wyznania, czy narodowości.

9. Akty prawne:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art. 72),
- Powszechna deklaracja praw człowieka,
- Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych,
- Konwencja o prawach dziecka,
- ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe,
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia

- ogólnego dla szkoły policealnej,
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii,
- ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela,
- programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia,
- statut szkoły.

10. Przy opracowaniu programu uwzględniono:

- obowiązujące przepisy prawa,
- diagnozę potrzeb i problemów występujących w szkole,
- diagnozę występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka,
- analizę dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły,
- diagnozę oczekiwań rodziców na temat kluczowych celów wychowawczych stawianych przez rodziców w procesie wychowawczym na temat przyszłości ich dziecka oraz oczekiwań rodziców w stosunku do szkoły i szkolnych specjalistów w zakresie wspomagania dziecka w rozwoju,
- ocenę potencjału i możliwości rozwojowych uczniów (na podstawie wyników egzaminów państwowych uczniów kończących poprzedni etap edukacyjny, wyników testów wewnątrzszkolnych, wyników olimpiad, konkursów i zawodów sportowych, wolontariatu, samorządności itp.),
- identyfikację środowiska lokalnego,
- zasoby szkoły: przygotowanie merytoryczne nauczycieli do podejmowania działań wychowawczych i profilaktycznych, zasoby materialne, techniczne i organizacyjne.

11. Charakterystyka absolwenta

Działania zawarte w programie zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, którego cechować będzie, niezależnie od posiadanych indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i uzdolnień, posiadanie uniwersalnych cech warunkujących odpowiednie funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent kończący szkołę:

- dobrze funkcjonuje w swoim środowisku rówieśniczym, w szkole i w domu,
- jest pogodny, pozytywnie nastawiony do otoczenia, jednak nie bezkrytycznie,
- umiejętnie komunikuje się z innymi, dostosowuje się do zachodzących zmian, reguł i zasad, które wyznaczają kierunek jego działania,
- umiejętnie szuka sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi z poszukiwaniem własnej tożsamości oraz wzorców do naśladowania,
- jest twórczy, kreatywny i zdolny sterować swoim kształceniem w szkole i poza nią,
- potrafi nawiązać serdeczne kontakty, odnosi się z szacunkiem do innych, jest sympatyczny, tolerancyjny, empatyczny i ciekawy świata,
- jest otwarty na inne kultury, posiada umiejętności porozumiewania się w języku obcym,
- jest samodzielny, potrafi współdziałać w zespole, poszukuje nowych rozwiązań, wymienia się doświadczeniami z innymi, potrafi porządkować i rozwiązywać problemy,
- potrafi współdziałać z innymi, jest wrażliwy na los potrzebujących, bierze na siebie odpowiedzialność za własne życie i życie społeczne.

12. Ceremoniał i tradycje szkolne

Na ceremoniał i tradycje naszej szkoły składają się budujące klimat szkoły i kształtujące postawy uczniów imprezy:

- *uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego
- *pasowanie na ucznia klasy pierwszej
- *Dzień Edukacji Narodowej
- *szkolny rajd rowerowy i pieszy
- *akcja sprzątanie świata
- *akcja zapomniane groby
- *Bal Wszystkich Świętych
- *Wieczornica patriotyczna z okazji Święta Odzyskania Niepodległości
- *spotkanie ze św. Mikołajem
- *jasełka
- *konkurs kolęd i pastorałek
- *Orszak Trzech Króli
- *Dzień Babci i Dziadka
- *zabawa karnawałowa
- *powitanie wiosny
- *Światowy Dzień Ziemi
- *Święto Konstytucji 3 Maja
- *Dzień Matki i Ojca
- *Dzień Dziecka
- *Rajd im. Bł. ks. Alojśa Andrickiego – święto patrona
- *uroczyste zakończenie roku szkolnego

13. Ewaluacja

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Najlepszych efektów można spodziewać się, gdy ewaluacji dokonuje się na podstawie obserwacji procesu wychowania.

Narzędzia ewaluacji:

- obserwacja zachowania uczniów,
- ,
- analiza dokumentacji wychowawców,
- analiza sukcesów i osiągnięć uczniów,
- rozmowy indywidualne z rodzicami, uczniami i pracownikami szkoły,
- wytwory uczniów,
- analiza sprawozdań pielęgniarki dotyczących stanu zdrowia i wypadkowości uczniów,
- monitorowanie frekwencji uczniów w zajęciach szkolnych.

Z wnioskami z przeprowadzonej ewaluacji rada pedagogiczna zostanie zapoznana na zebraniu kończącym rok szkolny.

14. Uczestnicy programu

Dyrektor szkoły:

- uczestniczy w procesie diagnozy zagrożeń szkoły oraz w oddziaływaniach wychowawczo-profilaktycznych,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju

- psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne,
- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole, dbając o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
  - inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
  - stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
  - dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
  - nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji.

Wychowawcy:

- prowadzą w różnych formach szkolenia i konsultacje dla rodziców,
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego,
- sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie,
- poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków,
- uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości,
- realizują w toku pracy wychowawczo-profilaktycznej treści i cele niniejszego programu oraz nadzorują udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w swojej klasie,
- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie poprzez rozpoznanie indywidualnych potrzeb uczniów,
- opracowują plan pracy wychowawczo-profilaktycznej dla klasy na dany rok szkolny, na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w szkolnym programie wychowawczo-profilaktycznym (uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów),
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- wykonują zadania jako członkowie zespołów wychowawczych zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowania uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami i wewnątrzszkolnym systemem oceniania uczniów,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Nauczyciele

Wszyscy nauczyciele realizują program wychowawczo-profilaktyczny, a w szczególności:

- uwzględniają go przy realizacji klasowych planów pracy,
- reagują na przejawy niedostosowania społecznego u uczniów,
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb,
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo uczniów podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, np. na wycieczkach szkolnych, świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują młodzież w duchu patriotyzmu i demokracji,
- prowadzą rozmowy z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy uczniów.

Uczniowie

Wszyscy uczniowie szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu:

- otrzymują dość zachęty, aby uczyć się śmiałości,
- w pełni aprobowani uczą się lubić samych siebie,
- często słyszą słowa uznania,
- uczą się stawiać sobie cele,
- w poczuciu bezpieczeństwa uczą się ufać sobie i innym,
- otaczani są rzetelnością i uczciwością, uczą się, czym jest prawda i dobro, odpowiedzialność, sprawiedliwość.

Rada Pedagogiczna szkoły:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego,
- dokonuje ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Pedagog szkolny/ inni specjaliści:

- udzielają pomocy uczniom, którzy znajdują się w trudnej sytuacji życiowej, oraz uczniom, którzy padli ofiarą przestępczości,
- w sposób zdecydowany reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim podejrzanym zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- współpracują z instytucjami w organizowaniu różnych form spędzania czasu przez uczniów, szczególnie z rodzin zaniebanych środowiskowo,
- współpracują z policją, z sądem dla nieletnich, z kuratorami (w razie zaistniałej potrzeby), z Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- kształtują u uczniów i ich rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów,
- udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów, prowadzą zajęcia terapeutyczne z dziećmi – indywidualne i grupowe, stosują profilaktykę zachowań ryzykownych wśród uczniów,

- organizują spotkania i prelekcje dla rodziców na tematy związane z procesem nauczania i wychowania, udzielają wsparcia zgłaszającym się rodzicom w sytuacjach trudnych wychowawczo i losowo, współpracują z nauczycielami w zakresie procesu nauczania i wychowania uczniów,
- prowadzą badania i działania diagnostyczne uczniów (indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych),
- współpracują z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych.

15. Uchwalenie programu wychowawczo-profilaktycznego

Program wychowawczo-profilaktyczny Publicznej Szkoły Podstawowej w Rzęsinach został uchwalony decyzją rady rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną dnia .....r.

16. Wytyczne polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022:

- Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny, m.in. przez właściwą organizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie oraz realizację zadań programu wychowawczo-profilaktycznego.
- Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.
- Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych. Szersze i przemyślane wykorzystanie w tym względzie m.in. wycieczek edukacyjnych.
- Podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów, zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19 w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa. Roztropne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne.
- Wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności – rozwój umiejętności zawodowych w edukacji formalnej i pozaformalnej, w tym uczeniu się dorosłych.
- Wzmocnienie edukacji ekologicznej w szkołach. Rozwijanie postawy odpowiedzialności środowisko naturalne.

17. Plan działań wychowawczo-profilaktycznych

Sfera	Obszar	Treści wychowawczo-profilaktyczne		Odpowiedzialni
		zadania	działania	
fizyczna	Zdrowie *edukacja zdrowotna	<p>*przekazywanie wiedzy i kształtowanie umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych</p> <p>*przeciwdziałanie uzależnieniom od substancji psychoaktywnych,</p> <p>*kształtowanie umiejętności bezpiecznego korzystania z technologii cyfrowych.</p>	<p>* Informowanie uczniów oraz rodziców o obowiązujących procedurach postępowania w czasie funkcjonowania szkoły w reżimie sanitarnym z powodu pandemii koronawirusa,</p> <p>* banie o rozwój wiedzy i umiejętności zawodowych nauczycieli dotyczących problematyki związanej z uzależnieniami oraz walki z epidemią COVID-19,</p> <p>*poszerzanie wiedzy na temat profilaktyki zakażeń COVID-19. (gazetki ściennie i ulotki),</p> <p>*zapoznanie uczniów w czasie godzin wychowawczych z regulaminami obowiązującymi w szkole oraz z zasadami bezpieczeństwa podczas wycieczek, rajdów, biwaków, ferii zimowych i wakacji,</p> <p>*przypomnienie zasad postępowania w sytuacjach kryzysowych, numerów alarmowych, podstaw udzielania pomocy przedmedycznej,</p> <p>* kształtowanie sprawności fizycznej i odporności -rozwijanie nawyku uprawiania sportu i posiadanych predyspozycji do uprawiania dyscyplin sportowych,</p> <p>*realizacja projektu edukacyjnego: „<u>Zyj zdrowo</u>”- poruszającego tematykę właściwego odżywiania, wyrabianie dobrych nawyków żywieniowych, zapobieganie otyłości,</p> <p>*realizacja projektu edukacyjnego: „<u>Stop cyberprzemocy!</u>” kształtującego właściwe postawy związane ze światem wirtualnym, rozwijającego umiejętności właściwego korzystania z internetu, dóbr technologii cyfrowej,</p> <p>*spotkanie z policją na temat bezpiecznej drogi do i ze szkoły</p> <p>* przygotowanie uczniów, którzy ukończyli 10 rok życia i kl.VI do bezpiecznego poruszania się rowerem na drodze / przeprowadzenie</p>	<p>dyrektor, wychowawcy, pedagog, nauczyciele, samorząd uczniowski z opiekunem, terapeutą ds. uzależnień, pielęgniarka szkolna, dietetyk, policjant</p>

			<p>egzaminu na Kartę Rowerową, *kształtowanie nawyku dbania o zdrowie, higienę, wygląd oraz estetykę własną i otoczenia *wyrabianie nawyku aktywnego spędzania czasu wolnego, uprawiania sportu *realizacja programów „<u>Owoce i warzywa w szkole</u>”, „<u>Pij mleko</u>”, dożywiania *wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę o uzależnieniach poprzez szkoleniowe rady pedagogiczne, zajęcia edukacyjne dla uczniów i rodziców, *omawianie w/w zagadnień na lekcjach wychowawczych (filmy o uzależnieniach i ich skutkach, trening asertywności), * przeciwdziałanie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. paleniu papierosów (w tym e-papierosów), obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia w listopadzie (prezentacja multimedialna „<u>Czy warto?</u>”), 2. uzależnieniom od alkoholu, środków psychoaktywnych – propozycje spędzania wolnego czasu w ruchu, na sportowo, bez alkoholu, organizacja konkursów, imprez szkolnych, <p>*wykonywanie gazetek szkolnych na temat profilaktyki uzależnień, *opieka pielęgniarki szkolnej, *spotkania dzieci i młodzież z terapeutą ds. uzależnień.</p>	
psychiczna	<p>Dojrzałość psychiczna *odpowiedzialność *bezpieczeństwo *ochrona zdrowia psychicznego i profilaktyka zachowań</p>	<p>*budowanie równowagi i harmonii psychicznej *kształtowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu zdrowia własnego i innych *kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia *osiągnięcie</p>	<p>*upowszechnianie wśród uczniów wiedzy na temat zdrowia psychicznego *monitorowanie, rozpoznanie problemów w sferze emocjonalnej, społecznej, fizycznej po powrocie do szkoły po izolacji wywołanej pandemią COVID-19, *udzielanie uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w stanach kryzysu psychicznego, w sytuacjach stresujących, *podejmowanie podczas godzin</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele, pedagog</p>

	ryzykownych, problemowych	właściwego stosunku do świata	wychowawczych tematyki dotyczącej poczucia własnej wartości i wpływu na swoje życie, odpowiedzialności za podejmowane decyzje, umiejętności asertywnego zachowania się w sytuacjach trudnych *budowanie w szkole życzliwej, przyjaznej atmosfery, opartej na wzajemnym szacunku i zaufaniu, * zapoznanie uczniów z prawami dziecka i ucznia oraz obowiązkami wynikającymi z roli ucznia i członka społeczności szkolnej, rodziny i kraju. *rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym.	
intelektualna	Wiedza, umiejętności, kompetencje	*kształtowanie umiejętności i motywowanie do zdobywania wiedzy o świecie * rozwijanie samodzielności, kreatywności uczniów	*realizowanie programu: <u>"Przyszłość należy do mnie!"</u> - z zakresu orientacji i preorientacji zawodowej dla uczniów klas VII i VIII w celu zapewnienia uczniom wiedzy na temat zawodów, indywidualnych predyspozycji, kwalifikacji w odniesieniu do konkretnych stanowisk pracy, wiedzy na temat rynku pracy, zawodów przyszłości, *organizowanie wycieczek edukacyjnych, *realizacja projektu edukacyjnego : <u>„Szycie wraca do szkoły”</u> , *organizowanie szkolnych konkursów tematycznych, *uczestnictwo w pozaszkolnych konkursach przedmiotowych (zgodnie z ofertą).	dyrektor, doradca zawodowy, nauczyciele prowadzący koła zainteresowań
społeczna	Relacje i dojrzałość społeczna *postawy społeczne *konstrukttywne role społeczne	*kształtowanie postaw respektowania norm społecznych * wspomaganie wychowawczej roli rodziny *nauka nawiązywania i utrzymywania dobrych relacji *promowanie odpowiedzialnego	*integracja zespołu klasowego (wspólne działania, wycieczki) *organizowanie ciekawej oferty zajęć pozalekcyjnych (koła zainteresowań, konkursy, warsztaty, wycieczki, rajdy, zawody sportowe, spektakle teatralne, kino), *przeprowadzenie zajęć na temat umiejętnego komunikowania się, pokojowego rozwiązywania problemów i sporów, *realizacja spotkań dzieci i rodziców z pracownikami szkoły w ramach	dyrektor, wychowawcy, nauczyciele pedagog, nauczyciel informatyki

		<p>korzystania z mediów społecznościowych oraz Internetu</p>	<p>realizowanych projektów – podkreślanie wagi więzi rodzinnych i wsparcia ze strony najbliższych, *przeciwdziałanie przemocy i agresji, stosowanie różnych form oddziaływań wychowawczych w celu jej eliminowania, szczególna opieka nad uczniami przejawiającymi zachowania agresywne, *przeprowadzenie lekcji wychowawczych na temat niepełnosprawności, różnic kulturowych i religijnych, tolerancji wobec odmienności i szacunku wobec drugiego człowieka w celu przeciwdziałania dyskryminacji *przeprowadzenie zajęć edukacyjnych na temat popularnych mediów społecznościowych i odpowiedzialnego z nich korzystania, *uświadamianie uczniom, że zbyt długie korzystanie z komputera ma negatywny wpływ na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństwach wynikających z anonimowych kontaktów, *rozwijanie w uczniach świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.</p>	
<p>aksjologiczna (duchowa)</p>	<p>Kultura *wartości, normy, wzory zachowań</p>	<p>*budowanie stabilnego systemu wartości *wzmacnianie poczucia własnej wartości, sensu życia i działania *przekazywanie zasad, norm, wzorów zachowań</p>	<p>*krzewienie patriotyzmu poprzez obchodzenie świąt państwowych i kościelnych zarówno w szkole jak i środowisku lokalnym (imprezy szkolne) *organizowanie wycieczek i rajdów do miejsc historycznie związanych z dziedzictwem kulturowym * realizacja zajęć edukacyjnych – kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania innych kultur i tradycji, *prowadzenie rozmów z uczniami o szkodliwości działania sekt i tzw. nowych ruchów religijnych, *uświadamianie uczniom (w szczególności na zajęciach „Wychowania do życia w rodzinie”), funkcji, jakie pełni Rodzina, *kształtowanie postaw ekologicznych,</p>	<p>Nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny</p>

		uświadamianie jak ważna jest dbałość o naszą planetę w odniesieniu do przyszłości i życia Ziemi (rozmowy na lekcjach edukacji przyrodniczej, przyrody, biologii, na godzinach wychowawczych, akcja „Sprzątanie Świata).	
--	--	---	--